

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun muaddel 36 ncı maddesinin değiştirilmesi hakkında 1/825 numaralı kanun lâiyhası ve Gümrük ve inhisarlar, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Kararlar müdürlüğü
Sayı: 6/3595

17-XII-1933

B. M. M. Yüksek Reisliğine

11 nisan 334 tarihli gümrük kanununun 906 sayılı kanunla değiştirilen 36 ncı maddesinin tadili hakkında Gümrük ve İnhisarlar vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 16-XII-933 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil
İsmet

Mucip sebepler

Gümrüklere gelen eşyanın beyannameleri tescil ettirildiği zaman cari olan usule ve rüsuma tâbi tutulacağını gösteren gümrük kanununun muaddel 36 ncı maddesinin tatbikında, kontenjan ve takas yüzünden tereddütler hâsıl olmaktadır. Şöyle ki: Kanunda tescil tarihi esas ittihaz edilmiş olduğu halde beyannamesini verip tescilini yaptıran bir kimsenin kontenjan tatbikatı yüzünden ifraz suretile verdiği müteakip beyannamelerin muamelesinde, asıl beyannamenin tescili tarihine mi, yoksa müfrez beyannamenin tescil tarihine mi itibar edilmesi lâzımgelceği şeklinde iki türlü kanaatte bulunulabiliyor. Bu iki şekilden her hangisinin tatbiki halinde gerek tatbiki ve gerek mali veya iktisadi mahzurlar doğacağı anlaşıldığından kanuna yeni bir şekil vermek lüzumu hâsıl oldu. Bunu temin için arzedilen lâiyhanın kabulü halinde memleketin sanayiini himayeye matuf yeni tarife değişikliklerini konsolide olmayanlar için derakap icra edebilmek gibi iktisadi ve temin edeceği varidat noktasından da mali, faideler elde edilecektir.

Kanunun meriyete girdiği tarihten sonra gümrükten çıkarılacak olan malların beyannameleri hangi tarihte tescil edilmiş olursa olsun gümrükten çıktığı tarihte cari hükümlere tâbi tutulması lâzımdır. Bunu tasrih için lâiyhaya bir de muvakkat madde ilâve edilmiştir.

Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Gümrük ve inhisarlar encümeni

Karar No. 5

Esas No. 1/825

25 - XII - 1933

Yüksek Reisliğe

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 906 sayılı kanunla değiştirilen 36 ncı maddesinin tadili hakkında Gümrük ve inhisarlar vekilliğine hazırlanıp İera Vekilleri Heyetinin 17 - XII - 1933 ve 6/3595 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâyihasile esbabı mucibe mazbatası encümenimize havale buyurulmakla Gümrük ve inhisarlar vekilliği müsteşarı Adil Beyefendinin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Otuz altıncı maddenin tadili hakkında Hükûmetin gösterdiği esbabı mucibe encümenimizce de muvafık görülmüş ve lâyihamın birinci maddesi teklif veçhile kabul olunmuştur. Muvakkat madde gümrüğün eli altında bulunan ve ona beyannameleri, tescil edilmiş olan bilfümüm eşya ve emfianın yeni hükme tâbi olmasını mutlak surette tasrih etmiş ise de bu maddenin tetkiki neticesinde ana beyannamesinin tescilli tarihindeki usul ve rüsuma tâbi olması hükmü tescilli müteakıp muamelenin intaaci fasılasız devam olunması şartile meşrut olup aksi takdirde gümrükten geçtiği tarihteki (yeni hükümde böyledir) usul ve rüsuma tâbi tutulacağı musarrah olduğuna göre muamelenin intaama devam edilmemesinden veya ilân edilen kontenjan listelerinde kontenjanı bulunmaması veya miktarlarından fazla olması gümrüklerde kalan eşyanın yeni hükme tâbi olması tabii görülmekle beraber bu sebeplerden tadil olunacak maddenin meriyet mevkiine konduğu tarihte gümrüğün eli altında bulunanlarla kontenjan usulünü koyan kanuna müstenit ilk kararnamenin neşrinden evvel gelmiş ve gelmekte bulunmuş olanların tescilli tarihindeki usul ve rüsuma tâbi olması hakkının muhafazası kanun nokatı nazarından münasip görülerek muvakkat madde bu suretle yeniden tertip edilmiş ve Yüksek Reisliğe arz ve takdim kılınmıştır.

G. İ. E. Reisi	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza	Aza
Çorum	Ordu	Afyon	Celibereket	Aydın	Çorum	Samsun
İsmet		Cemal	H. Basri	Fuat	Bekir	Memet

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 14

Esas No. 1/825

25 - XII - 1933

Yüksek Reisliğe

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 906 sayılı kanunla değiştirilen 36 ncı maddesinin tadili hakkında Başvekâletin 17 - XII - 1933 tarih ve 6/3595 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise gönderilen kanun lâyihasile Gümrük ve inhisarlar encümeninin esbabı mucibesi ve tadili (Gümrük ve inhisarlar müsteşarı Adil Bey hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Gümrük resmine esas tutulacak başlangıcın değiştirilmesindeki lüzum ile iktisadî ve malî faydaları hakkında Hükûmet ve Gümrük ve inhisarlar encümeni esbabı mucibelerinin esaslarına encümenimizce de aynen iştirak edilerek lâyihamın heyeti umumiyesi kabul edilmiştir.

Aneak birinci maddenin müzakeresinde eşyanın «antrepo ve ambarlardan çıktığı zaman» da cari olan usul ve rüsuma tâbi tutulması tabirinden bazı karışıklık ve yanlışlıklara mahal verileceği mülahaza olunmuştur.

Söyle ki antrepodan çıkan bütün eşya resimlendirilerek şehre ithal edilmek lâzımgelmez. Bunların Türkiye limanları arasında ve yine antrepo muamelesi şeklinde aktarma edilmesi veya transit suretile cenebi memleketlere sevkolunması mümkündür. Binaenaleyh kanunun hükmünü bu gibi hâdiselerle tedahülden kurtarmak ve aynı zamanda dahili limanlar arasında yapılan aktarma işlerinde tüccar veya gümrük memurlarınca ilk antrepodan çıktığı günü muameleye ve resme esas tutmağa meydan bırakmamak üzere madde iltibası menedecek şekilde yeniden yazılmıştır.

Muvakkat maddeye gelince: Umumî buhrandan evvel dış ticaret işlerinde gümrük varidatının ve iç pazarların zararına olsa dahi geniş marjlar bırakmak beynelmilel bir teamüldü. Bu teamüle son üç senede ekseriyetle riayet olunmamakta hemen her memleket her şeyden evvel iç pazarlarının ve millî iktisadiyatının korunmasını esas tutarak müstaeel kararlar almaktadır.

Bir çok memleketlerin ise gümrük kanunlarını kayitsiz ve şartsız olarak hemen meriyet mevkiine koydukları meşhudumuz olmaktadır. Gümrük encümenince muvakkat maddeye son fıkranın ilâvesile bazı mahzurlar giderilmek istenmiştir. Filhakika gümrük resimleri son kanunlarla arttırılmış olduğundan bu kanunun meriyetinden sonra birinci maddeye göre ithal edilecek mallara karşı Gümrük encümeninin muvakkat maddesine göre evvele teseil edildiklerinden dolayı az bir resimle ithal edilecek mallar, piyasada rüçhan kazanacaktır. Bu suretle bir kısma fazla menfaat temin edileceği gibi bunların mümessillerine karşı kanunî mesnede dayanarak daha ucu mal satmaları imkânı verilmiş olacaktır. Bu hal rekabet esaslarını ihlâl edeceğinden encümenimizce Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Bu kanunun gümrük muamelesi yapılan her yerde süratle ve aynı zamanda meriyet mevkiine geçmesinde fayda mülâhaza edilmiş ve bunu temin için meriyet maddesi de tadil edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Mal. E. Reisi	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Isparta	Balıkesir	Balıkesir	İzmir	Aydın	Urfa
H. Fehmi	Kemal Turan	Enver	Pertev	Kâmil	Adnan	Behçet

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 36
Esas No. 1/825

26 - XII - 1933

Yüksek Reisliğe

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 906 sayılı kanunla değiştirilen 36 ncı maddesinin tadiline dair olup Gümrük ve inhisarlar encümeni ile Maliye encümeni mazbatalarile birlikte encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası İktisat ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri Beylerin huzurlarile encümenimizce de tetkik ve mütalea edildi:

Maliye encümeni tarafından dermeyan olunan esbabı mucibeye encümenimizce de iştirak edilerek lâyihanın bu encümenin tesbit ettiği şekilde kabulüne karar verildi. Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Reis	M. M.	Kâ.				
Burdur	Isparta	Tokat	Bayazıt	Bursa	Çorum	Erzurum
M. Şeref	Mükerrem	Süreyya	İhsan	Dr. Galip	Mustafa	Aziz
Giresun	Kayseri	Manisa	Sivas	Sivas		Kırklareli
Kâzım	A. Hilmi	M. Turgut	Rasim	M. Remzi		M. Nahit

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 6 haziran 1926 tarihli ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ncı maddesini tadil eden kanun lâyihası

MADDE 1 — 11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 7 - VI - 1926 tarih ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ncı maddesi aşağıdaki şekle konulmuştur :

« Antrepo ve ambarlara giren her nevi eşya oralardan çıktığı zaman cari olan usul ve rüsumu tâbidir. Muamelesi antrepo ve ambarların haricinde yapılan eşya dahi aynı hükümlere bağlıdır. »

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun hükmü gümrük elinde bulunan ve henüz resmi ve rilmemiş olan eşyaya da şamildir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Gümrük ve inhisarlar vekilleri me-murdur.

16 - XII - 1933

Bş. V.	Ad. V. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	Zekâî	Zekâî	Ş. Kaya
Ha. V.	Mal V.	Mf. V.	Na. V.
Dr. T. Rüştü	M. Abdülhalik	Hikmet	Fuat
İk. V.	S. İ. M. V. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl	Muhlis	Ali Rana	Muhlis

GÜMRÜK VE İNHİSARLAR ENCÜMENİ-NİN TADİLİ

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 6 haziran 1926 tarihli ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ncı maddesini tadil eden kanun lâyihası

MADDE 1 — 11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 7 - VI - 1926 tarih ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ncı maddesi aşağıdaki şekle konulmuştur :

« Antrepo ve ambarlara giren her nevi eşya oralardan çıktığı zaman cari olan usul ve rüsuma tâbidir. Muamelesi antrepo ve ambarların haricinde yapılan eşya dahi aynı hükümlere bağlıdır. »

MUVAKKAT MADDE — Bu kanun meriyete girdiği tarihte gümrüğün eli altında bulunan eşyadan beyannameleri tescil edilmiş olanlarla 22 - XII - 1931 tarih ve 1873 numaralı kanuna tefvikan neşredilen 12 - XI - 1931 tarih ve 11946 numaralı kararnameden evvel getirilerek beyannameleri tescil ettirilmiş bulunanlar tescil tarihindeki usul ve rüsumu tâbidir. Ancak gümrüğün eli altında bulunan bu eşyadan kontenjanı olmaması veya muamelesinin intacına sahibi tarafından fasılasız devam edilmemesi yüzünden kalmış olanlar hakkında birinci madde hükmü tatbik olunur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri me-murdur.

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 6 haziran 1926 tarihli ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ncı maddesini tadil eden kanun lâyihası

MADDE 1 — 11 nisan 1334 tarihli gümrük kanununun 7 - VI - 1926 tarih ve 906 numaralı kanunla değiştirilmiş olan 36 ncı maddesi aşağıdaki şekle konulmuştur:

« Türkiyeye ithal edilecek her nevi eşya, gümrüklendirildiği gün cari olan usul ve rüsumata tâbidir ».

MUVAKKAT MADDE — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 2 — Bu kanun 1933 senesi kânunu evvelinin 1ncı gece yarısından itibaren tatbik edilmeğe başlanır.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini yapmağa Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

